

## Utbildningsutvärdering av Filosofiska institutionen vid Uppsala universitet 2019

### Bedömarpanelens rapport

2020-02-14

Vi överlämnar härmed, enligt uppdrag, vår rapport över Filosofiska institutionen vid Uppsala universitet. Filosofiska institutionen har tillhandahållit oss de skriftliga material som anges i Historisk-filosofiska fakultetens modell för utbildningsutvärderingar vid fakulteten (HISTFILFAK 2017/23). Vi har vidare, i enlighet med denna modell, genomfört ett platsbesök vid institutionen den 24-25 september 2019. Vår uppgift har varit att på basis av de skriftliga materialen, vårt platsbesök samt återkoppling från institutionen leverera ett sammanfattande skriftligt utlåtande som beskriver styrkor, svagheter/utvecklingsområden och utfärdar rekommendationer rörande institutionens utbildningar. De utbildningar som vi uttalar oss om är:

- Estetik grundnivå
- Praktisk filosofi grundnivå
- Teoretisk filosofi grundnivå
- Kandidatprogrammet i Kultur- och samhällsanalys (KOSA)
- Estetik avancerad nivå
- Praktisk filosofi avancerad nivå
- Teoretisk filosofi avancerad nivå
- Estetik forskarnivå
- Filosofi forskarnivå

En första version av denna rapport inlämnades till Uppsala universitet 2019-10-08. Den reviderades med anledning av en synpunkt från Filosofiska institutionen. En andra version inlämnades den 2019-11-12. Den har enligt önskemål från Historisk-filosofiska fakulteten kompletterats med en sektion om forskarutbildningen i filosofi och en sektion om forskarutbildningen i estetik. Enligt överenskommelse förmedlad av prefekt Matti Eklund har vi lämnat den tidigare versionen väsentligen orörd, utöver att dessa två sektioner lagts till, vilket innebär att det finns en del upprepningar i denna version. I de två kompletteringarna har vi valt att upprepa gemensamma uppgifter för de två utbildningarna, så att kompletteringarna kan läsas oberoende av varandra. Vi upprepar dock bara punkter där vi också lägger till ny information, varför respektive komplettering måste läsas tillsammans med huvudrapporten för att hela bilden ska bli klar. Avslutningsvis vill vi säga att de kompletterande sektionerna tillför en tydligare och mer detaljerad diskussion av utbildningen på forskarnivå utan att på något väsentligt sätt ändra den bedömning som gjordes i de tidigare versionerna.

## Styrkor

Institutionen har utomordentligt väl kvalificerade lärare. De tre rekryterade professorerna är världsledande forskare inom sina respektive områden, och de kompletteras med flera högt meriterade professorer och lektorer. Även med internationella mått mätt har institutionen sammantaget en lärarkår med betydande styrka och bredd. Stark meritering finns bl.a. inom områdena metafysik, metaetik, språkfilosofi, analytisk estetik och normativ etik.

Vår bild är att detta lärarlag präglas av kollegialitet, problemmedvetande och engagemang för undervisning och handledning på alla nivåer. Högt meriterade forskare deltar i undervisning på lägre nivåer. Doktorander vittnar om betydelsefull "kollektiv handledning" utöver den individuella handledningen. Institutionen har genomfört ett imponerande arbete med att undersöka orsaker till skev könsbalans inom framför allt högre stadier av de olika utbildningarna. Organisationen av lärarlaget förefaller vara väl utvecklad, med bl.a. strukturerade och regelbundna möten för att utveckla och samordna undervisning och examination.

Lärarlagets forskningsstyrka och engagemang för undervisning borgar för att studenter på alla nivåer får ta del av undervisning med god förankring i den internationella forskningsfronten.

Lärarlaget har rika nätverk, och breda erfarenheter av internationellt arbete, vilket kommer bl.a. doktorander tillgodo. T.ex. fungerar en lärare som en "placement officer", som enligt internationell förebild på flera sätt förbereder doktoranderna för arbetsmarknaden som väntar efter avslutade studier.

Institutionens fysiska miljö är en tillgång. Doktorander har tillgång till egna rum. Institutionen har i nära anslutning till arbetsrummen ett större gemensamt utrymme för fika och lunch, vilket förefaller befrukta bl.a. kollegialitet och kollektiv doktorandhandledning.

Forskarutbildningsmiljön är av allt att döma mycket god. Några aspekter av detta har redan nämnts ovan. Här kan man också nämna att institutionen har flera högre seminarier (5-7, lite beroende på hur man räknar) som doktorander, och även masterstudenter, med olika intressen kan välja mellan. Därutöver arrangerar doktoranderna själva ett "lägre seminarium". Doktoranderna har möjlighet att meritera sig pedagogiskt genom undervisning (språkkrav gör dock att denna möjlighet är begränsad för internationella studenter).

Utbildningen i estetik är väl utvecklad när det gäller kontakter med kultursektorn, med bl.a. flera besök på kulturinstitutioner redan under A-kursen.

Kandidatprogrammet i kultur- och samhällsanalys (KOSA) erbjuder en utbildning med en bas i filosofi för en karriärväg utanför universitetet. Vårt intryck är att detta är en fungerande karriärväg; vi saknar dock tydliga data kring detta. I alla händelser förefaller oss ambitionen vara lovvärd och lovande med tanke på att dagens arbetsgivare ofta sägs eftertrakta personer med den typ av generella kompetenser som studenter i programmet utvecklar.

Den internationella masterprogrammet, som är under uppbyggnad, har hög potential. Lärarlagets höga meritering ger goda förutsättningar för rekrytering till programmet, vilket i sin tur bör kunna leda till en fruktbar studiemiljö. Kursutbudet innehåller både en gemensam bas i klassiska texter och filosofiska grunder och en flexibilitet som möjliggör för val av studievägar utifrån individuella

intressen. Systemet med mentorer för nya studenter förefaller lovande både för att säkerställa att utländska studenter kan orientera sig i det svenska utbildningssystemet och för att utveckla en samhörighet i studentgruppen.

Institutionen har lagt ned en hel del arbete på att utveckla system som, på flera studienivåer, försöker balansera fördelarna med gemensamma obligatoriska kurser och fördelarna med ett flexibelt kursutbud som möjliggör studievägar styrda av studenters intressen och ett kursutbud som ansluter till aktuell forskning inom läraryrket. De system som har utvecklats tillåter ganska mycket samläsning mellan studenter som befinner sig på olika nivåer. Vår bedömning är att institutionen har lyckats väl med att balansera mellan olika mål här, och att flexibiliteten i utbildningarna uppskattas av studenterna. Samtidigt skapar systemen en del administrativa och pedagogiska utmaningar vilka vi återkommer till nedan.

Med några reservationer som vi återkommer till är vår sammantagna bedömning att de utbildningar vi uttalar oss om håller en, med både nationella och internationella mått mätt, mycket god kvalitet.

### **Svagheter/utvecklingsområden**

Den relativt stora flexibilitet och valfrihet som finns i flera utbildningar (framför allt fr.o.m. C-nivå, men i praktisk filosofi redan på B-nivå) skapar både pedagogiska och administrativa utmaningar.

En följd av valfriheten är att lärandemålen i vissa kursplaner blir ospecifika. Eftersom lärandemålen ska ligga till grund för examinationen kan detta skapa oklarhet om vad studenterna ska uppnå. Detta gäller i synnerhet på kurser där separata kursplaner saknas för delkurser (såsom är fallet för Praktisk filosofi B). Det kan i sådana fall finnas anledning att fundera över om man kan nå en lösning som ger bättre stöd för examination utan att flexibiliteten blir lidande.

Administrativt ställer valfrihet och samläsning höga krav på schemaläggning och kommunikation. Här förefaller det finnas utrymme för förbättring då bristande information och krockar är återkommande synpunkter från studenterna.

En potentiell ytterligare utmaning med det system som har utvecklats är att studenter på samma kurs har heterogena förkunskaper. Vår bild är dock att denna utmaning hanteras väl på institutionen. Vi noterar bl.a. att inga studenter framförde någon kritisk synpunkt angående detta, medan några studenter framförde att det var lärorikt och inspirerande att läsa med mer avancerade studenter.

Institutionens tre ämnen samverkar i viss utsträckning, särskilt på högre nivåer. Det kan dock finnas potential för ytterligare samarbeten, och särskilt på lägre nivåer. Några specifika exempel gäller kurserna Kritiskt tänkande, Logik och Filosofins historia. Kritiskt tänkande ingår i nuläget i Teoretisk filosofi A och Praktisk filosofi A, men inte i Estetik A. Det är dock oklart om innehållet i Kritiskt tänkande är mindre relevant för den sista kursen än för de förra två. Man kan t.ex. notera att kursplanen i Estetik A anger lärandemål som nära ansluter till lärandemålen i Kritiskt tänkande. Snarlika anmärkningar gäller kursen Logik. Det momentet ingår i nuläget i Teoretisk filosofi B, men inte i Praktisk filosofi B eller i Estetik B. Kursinnehållet är dock rimligen lika relevant för alla tre. Om båda dessa moment ingick i grundutbildningarna för alla de tre ämnena skulle institutionen rimligen frigöra resurser som kunde användas på annat håll. En mindre ambitiös reform vore att göra

momenten valbara inom de ämnen där de i nuläget inte ingår. Man kan på liknande sätt tänka sig att en bred kurs i Filosofins historia skulle kunna vara gemensam för grundutbildningarna i Teoretisk filosofi, Praktisk filosofi och Estetik.

Grundutbildningen i estetik är ganska starkt profilerad. Vi har redan noterat att den inte innehåller något av de metodmoment – kritiskt tänkande eller logik – som andra utbildningar vid institutionen innehåller. Vår bild är att den också innehåller relativt sparsamt med grunder i områden som filosofisk estetik kopplar in i, såsom värdeteori, medvetandefilosofi, metafysik och språkfilosofi. Profileringen är vad vi förstår ett medvetet val som institutionen gjort för att rekrytera en typ av student som annars inte skulle söka sig till filosofin. Det är en förståelig och lovvärd ambition. Vi fruktar dock att upplägget kan skapa problem för studenter som vill fördjupa sig i estetik på högre nivåer, från kandidatuppsats och uppåt, och tycker oss även se spår av sådana problem i de uppsatser som vi har haft tillgång till. Den typ av samarbete som nämndes i föregående stycke skulle kunna vara värdefull för dessa studenter. Även studenter som väljer andra banor skulle ha nytta av t.ex. en kurs i kritiskt tänkande och en bred introduktion till filosofins historia. En utveckling mot en estetikutbildning med större inslag av filosofiska grunder skulle efter vår förståelse också ligga i linje med estetikämnets utveckling under senare tid, bl.a. dess rekryteringar.

Kursplanerna för Estetik A, 30 hp, och Estetik B, 30 hp, väcker frågor om progressionen inom denna utbildning. Av de nio lärandemål som anges i kursplanen för Estetik A, 30 hp, återkommer t.ex. hela sex i kursplanen för Estetik B, 30 hp, och inget lärandemål tillkommer på B-kursen. Det finns på samma sätt starka överlappningar mellan lärandemål i kursplanerna för de moment som ingår i Estetik A, 30 hp, och Estetik B, 30 hp.

Institutionen utför ett målmedvetet och på många sätt imponerande arbete när det gäller studentdelaktighet och studentinflytande. Vi tänker här på arbete med kursutvärderingar, kursrapporter, studentenkäter, och arbetet i likavillkorsgruppen. En svag länk i detta arbete är svarsfrekvensen på kursutvärderingar, vilken av allt att döma är genomgående mycket låg. Detta är förvisso ett problem som nästan alla utbildningar brottas med, men man kan t.ex. pröva att genomföra kursutvärderingen på schemalagd tid vid starten av nästa delkurs (för att också få med examinationen).

Vår bild är att Filosofiska institutionen är en underutnyttjad resurs vid Uppsala universitet. Här vill vi särskilt lyfta fram två utvecklingsområden. För det första noterar vi att institutionen inte kunnat avsätta medel för någon doktorandanställning under de två senaste budgetarna, och att det råder osäkerhet om huruvida ett sådant utrymme finns i nästa budget. Det måste betraktas som olyckligt med tanke på att institutionen har flera världsledande forskare och även i andra avseenden erbjuder en attraktiv forskningsmiljö. För det andra noterar vi att institutionen i relativt begränsad utsträckning bidrar till undervisning på utbildningar som ligger på andra institutioner. Institutionen har kompetenser inom bl.a. estetik, etik, kunskapsteori, logik och vetenskapsteori, vilka borde kunna bidra till att höja nivån på många av universitetets utbildningar i större utsträckning än vad som sker idag.

## Rekommendationer

Vi rekommenderar att:

- institutionen överväger en utvecklad samverkan mellan sina tre olika ämnen, även på lägre nivåer, och exempelvis när det gäller kurserna Kritiskt tänkande, Logik och Filosofins historia;
- institutionen ser över sina kursplaner för att i möjligaste mån undvika alltför ospecifika lärandemål och delkurser utan egna kursplaner;
- institutionen ser över kursplanerna i estetik för att klargöra progressionen inom utbildningen;
- institutionen utvecklar sina rutiner för schemaläggning och kursinformation för att minimera risken för krockar och säkerställa att studenterna får tillräckligt information framför allt om valbara kurser på högre nivåer;
- institutionen överväger att lägga studenters kursutvärderingar — även i det fall där de genomförs digitalt — på schemalagd undervisningstid, för att öka svarsfrekvensen på dem;
- institutionen fortsätter att utveckla sitt ambitiösa arbete med karriärstöd för doktorander;
- den historisk-filosofiska fakulteten prövar utrymmet för att bättre utnyttja den goda forskarutbildningsmiljö som finns vid institutionen;
- den historisk-filosofiska fakulteten och universitetet överväger om institutionens kompetenser inom bl.a. estetik, etik, kunskapsteori, logik och vetenskapsteori bättre kan användas inom utbildningar som inte ligger hos Filosofiska institutionen.

## Komplettering: Forskarutbildningen i filosofi

Vi har ovan omtalat institutionens kvalificerade lärarlag. Större delen av detta lärarlag listas i självvärderingarna som tillhörande forskarutbildningen inom filosofi. Listan inkluderar sju professorer, två docenter och en universitetslektor. Det är en stark uppsättning lärare, även om man inte beaktar de lärare som listas som tillhörande estetik och som efter vår förståelse också bidrar till att berika forskarutbildningsmiljön. Till det kommer att vissa doktorander har biträdande handledare vid andra institutioner, och att institutionen verkar ha ett gott inflöde av gästforskare och gästföreläsare som också bidrar till forskarutbildningsmiljön.

Vi berörde ovan forskningsmiljöns starka förankring i den internationella forskningsfronten. Här kan tilläggas att denna starka förankring speglas i att flera doktorsavhandlingar av internationellt mycket hög kvalitet har kommit från institutionen på senare år, och även i att doktorander har publicerat artiklar i högt rankade, referee-granskade tidskrifter under sin forskarutbildning. Tilläggas kan även att de allra flesta doktorander, enligt institutionens självvärderingar, tillbringar en del av sin studietid vid ett utländskt lärosäte.

Vi nämnde ovan att doktoranderna — med kvalificering för språksvårigheter för dem som inte bemästrar svenska — har möjlighet att meritera sig pedagogiskt genom undervisning. Här kan tilläggas att doktorander muntligt vittnar om ett särskilt uppskattat, transparent system när det gäller möjlighet att undervisa. Alla doktorander ges möjlighet att registrera intresse för undervisning, vilket gör att fördelning av undervisning kan påverkas av andra faktorer än vad en studierektor känner till och kommer att tänka på.

Institutionen har en systematisk, gemensam uppföljning av alla doktorander i form av att doktorandernas framsteg rapporteras och diskuteras minst en gång per termin på ett handledarkollegium.

När det gäller genomströmning på en utbildning bör man skilja på två saker: dels hur många som alls avslutar en utbildning de har påbörjat, dels inom vilken tidsram de lyckas med detta. Låt oss kalla dessa uppgifter "andel avslut" respektive "hastighet". När det gäller "andel avslut" är våra uppgifter att institutionen mellan 2008 och 2019 antagit 26 doktorander i praktisk filosofi och teoretisk filosofi. Under samma period har 23 doktorander disputerat. Ytterligare tre doktorander, som antogs i ett samarbete med Södertörn, hoppade av utbildningen för att disputerat vid Södertörn. Om man räknar bort dessa har alltså 23 doktorander antagits och 23 doktorander disputerat i de två ämnena under den aktuella perioden. Även om det finns en viss osäkerhet kring hur dessa data ska tolkas, och även om "andel avslut" i sig inte är en garanti för hög vetenskaplig kvalitet, måste detta tillsammans med den övriga bedömningen ses som tecken på ett gott resultat.

När det gäller "hastighet" i genomströmning anger institutionens självvärdering att "den genomsnittliga bruttostudietiden" för doktorsexamen under perioden 2013-2018 varierat mellan 6 och 8,1 år, och den "genomsnittliga nettostudietiden" har varierat mellan 2,6 och 7,5 år. Det är svårt att utifrån dessa siffror avgöra om hastigheten bland doktorander överlag är tillfredsställande eller inte, men vi har inte kunnat se att det finns några särskilda problem här. Detta utesluter dock inte att det kan finnas skäl för institutionen att titta närmare på genomströmning förstådd som "hastighet" när det gäller doktorander i filosofi.

Det finns för närvarande 20 registrerade doktorander, varav 14 har finansiering. Inga nya doktorander har antagits de senaste två åren. Detta innebär att doktorandgruppen har minskat i storlek, vilket beskrevs som problematiskt av både doktorander och lärare.

Forskarutbildningen i filosofi innehåller en kursdel omfattande 60 hp. 7,5 av dessa 60 hp består av den obligatoriska fakultetsgemensamma kursen *Professional training in the arts and humanities*. Övriga poäng är helt ospecificerade. Institutionens självvärdering säger att kursdelen syftar till att uppfylla högskoleförordningens mål att en doktorand som tar examen ska "visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet". Det finns dock ingenting i forskarutbildningens studieplan som återspeglar denna syftesformulering. I praktiken verkar balansen mellan bredd och djup regleras i de individuella studieplanerna, vilket är en väl motiverad praxis. Systemet är dock — som institutionen också noterar i sina självvärderingar — sårbart såtillvida att det väsentligen vilar på individuella handledares goda omdöme. Det kan också vara oklart för doktorander hur det hela är tänkt. Vi instämmer i institutionens bedömning att det är angeläget att åtgärda detta och noterar att institutionen redan har tagit steg i denna riktning. Åtgärderna här kan vara mer eller mindre omfattande. En begränsad åtgärd vore att dokumentera aktuell praxis i den allmänna studieplanen; en mer omfattande åtgärd vore att definiera de mål studenterna ska uppnå med avseende på bredd och djup; en ännu mer omfattande åtgärd vore att specificera ett antal obligatoriska kurser.

I anslutning till den omedelbart föregående punkten framförde doktoranderna vid platsbesöket att de upplevde oklarhet rörande strategier när det gäller val av kurser. De framfördes också förslag om att institutionen skulle upprätta en lista över "kanoniska texter", som alla doktorander borde läsa, och eventuellt någon klassiker-kurs som behandlade en uppsättning sådana. Vi noterar att forskarutbildningen i estetik har två klassiker-kurser, vilka eventuellt kan fungera som förebild här.

Vid platsbesöket framförde doktoranderna också att det fanns oklarhet i information rörande läskurser, både när det gäller vilka kurser som framledes kommer att erbjudas, och när det gäller examinationskrav på kurserna. Vi noterar att institutionen påbörjat ett arbete kring det senare problemet, i form av en pågående revidering av kursplaner och en arbetsgrupp som arbetar med kalibrering av betygsättning för läskurser på (bl.a.) forskarnivå.

När det gäller den för doktoranderna fakultetsgemensamma kursen *Professional training in the arts and humanities*, 7,5 hp, var det en utbredd åsikt bland de doktorander som närvarade vid platsbesöket att kursen visserligen innehöll en del användbara inslag — i synnerhet information om finansieringsmöjligheter — men att den i huvudsak var tidsineffektiv, och överlag var betydligt mindre givande än ytterligare en kurs i filosofi hade varit.

Vi rekommenderar på basis av ovanstående att:

- den historisk-filosofiska fakulteten prövar utrymmet för att bättre utnyttja den goda forskarutbildningsmiljö som finns vid institutionen;
- institutionen överväger om det finns anledning att titta närmare på "hastigheten" i genomströmningen i forskarutbildningen i filosofi;
- institutionen fortsätter sitt påbörjade arbete med att förtydliga den allmänna studieplanen, att klargöra examinationskrav för läskurser på forskarnivå och att förbättra informationen om vilka läskurser som kommer att erbjudas framledes;

- fakulteten genomför en utvärdering av den fakultetsgemensamma kursen *Professional training in the arts and humanities*, 7,5 hp, och överväger om denna kurs kan förbättras utifrån bl.a. de kritiska synpunkter som finns bland doktorander i filosofi.



## Komplettering: Forskarutbildningen i estetik

Självvärderingen av forskarutbildningen i estetik listar tre lärare som tillhörande denna utbildning under vårterminen 2019, en professor, en docent och en universitetslektor. Det är en begränsad och sårbar lärarresurs för en forskarutbildning. Hösten 2019 anställde dock institutionen en biträdande lektor och en forskare som båda kan sägas tillhöra denna utbildning. De rekryteringarna innebär en betydande förstärkning av forskarutbildningsmiljön. Även här är vår förståelse att forskarutbildningsmiljön vidare berikas av de lärare som listas som tillhörande forskarutbildningen i filosofi. Sammantaget är vår bedömning att institutionen i nuläget har någonstans mellan goda och mycket goda lärarresurser för att bedriva forskarutbildning i estetik.

Vi berörde ovan forskningsmiljöns starka förankring i den internationella forskningsfronten. Här kan tilläggas att de allra flesta doktorander, enligt institutionens självvärderingar, tillbringar en del av sin studietid vid ett utländskt lärosäte.

Vi nämnde ovan att doktoranderna — med kvalificering för språksvårigheter för dem som inte bemästrar svenska — har möjlighet att meritera sig pedagogiskt genom undervisning. Här kan tilläggas att doktorander muntligt vittnar om ett särskilt uppskattat, transparent system när det gäller möjlighet att undervisa. Alla doktorander har möjlighet att registrera intresse för undervisning, vilket gör att fördelning av undervisning kan styras av andra faktorer än vad en studierektor känner till och kommer att tänka på.

Institutionen har en systematisk, gemensam uppföljning av alla doktorander i form av att doktorandernas framsteg rapporteras och diskuteras minst en gång termin på ett handledarkollegium.

När det gäller genomströmningen på forskarutbildningen i estetik finns det uppgifter som kan väcka frågor. Enligt våra uppgifter har sex doktorander antagits sedan 2008. Dessa har specifikt antagits åren 2011 (två stycken), 2012, och 2015-2016 (tre stycken). Ingen av dessa har ännu disputerat, och den senaste disputationen i ämnet ägde rum 2011. Vårt intryck, baserat på uppgifter från institutionen, vår egen bedömning av ämnets förstärkning genom rekryteringar på senare år, samt individuella studieplaner för nyantagna doktorander, är att det tidigare har funnits problem men att utbildningen nu är betydligt bättre skick.

Forskarutbildningen i estetik innehåller en kursdel omfattande 60 hp. 7,5 av dessa 60 hp består av den obligatoriska fakultetsgemensamma kursen *Professional training in the arts and humanities*. Ytterligare 15 hp består av de två obligatoriska kurserna *Klassiska texter i filosofisk estetik*, 7,5 hp, och *Moderna texter i filosofisk estetik*, 7,5 hp. Övriga poäng är ospecificerade. Självvärderingen säger att kursdelen syftar till att uppfylla högskoleförordningens mål att en doktorand som tar examen ska "visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet". Det är oklart (för oss) om syftet är att denna breddning ska åstadkommas främst genom de två klassiker-kurserna i filosofisk estetik, eller om även övriga kursdelen syftar till att uppfylla detta mål. Detta kan mycket väl också vara oklart för doktorander. Vi instämmer i institutionens bedömning att det är angeläget att åtgärda detta och noterar att institutionen redan har tagit steg i denna riktning. Åtgärderna här kan vara mer eller mindre omfattande. En begränsad åtgärd vore att förtydliga om det är främst de två klassiker-kurserna som är tänkta att säkerställa att doktorander skaffar sig brett kunnande inom forskningsområdet, eller om även övriga delar bör syfta till detta, och i så fall en angivelse av hur stor

del av kursdelen i övrigt som bör syfta till detta. En mer omfattande åtgärd — ifall valet är att fler kurser ska syfta till breda kunskaper — vore att specificera ett antal obligatoriska kurser.

I anslutning till ovanstående åtgärd kan det också vara värt att överväga hur breda kunskaper denna forskarutbildning bör sikta mot. Det finns efter vår bedömning anledning att inte tänka för snävt här. En anledning är att estetik, som vi nämnde ovan, kopplar in i många andra områden i filosofin, såsom värdeteori, medvetandefilosofi, metafysik och språkfilosofi. En annan anledning är att en doktorand som siktar mot en karriär som lärare och forskare vid en filosofiinstitution torde behöva en undervisningskompetens som är bredare än en förmåga att undervisa i estetik.

Vid platsbesöket framförde doktoranderna att det fanns oklarhet i information rörande läskurser, både när det gäller vilka kurser som framledes kommer att erbjudas, och när det gäller examinationskrav på kurserna. Vi noterar att institutionen påbörjat ett arbete kring det senare problemet, i form av en pågående revidering av kursplaner och en arbetsgrupp som arbetar med kalibrering av betygsättning för läskurser på (bl.a.) forskarnivå..

När det gäller den doktoranderna fakultetsgemensamma kursen *Professional training in the arts and humanities*, 7,5 hp, var det en utbredd åsikt bland de doktorander som närvarade vid platsbesöket att kursen visserligen innehöll en del användbara inslag — i synnerhet information om finansieringsmöjligheter — men att den i huvudsak var tids-ineffektiv, och överlag var betydligt mindre givande än ytterligare en kurs i filosofi hade varit.

Vi rekommenderar på basis av ovanstående att:

- institutionen fortsätter att utveckla sitt ambitiösa arbete med karriärstöd för doktorander;
- den historisk-filosofiska fakulteten prövar utrymmet för att bättre utnyttja den goda forskarutbildningsmiljö som finns vid institutionen;
- institutionen fortsätter sitt påbörjade arbete med att förtydliga den allmänna studieplanen, att klargöra examinationskrav för läskurser på forskarnivå och att förbättra informationen om vilka läskurser som kommer att erbjudas framledes;
- fakulteten genomför en utvärdering av den fakultetsgemensamma kursen *Professional training in the arts and humanities*, 7,5 hp, och överväger om denna kurs kan förbättras utifrån bl.a. de kritiska synpunkter som finns bland doktorander i filosofi.

## Bedömarpanelen:

Anandi Hattiangadi

Professor i filosofi

Stockholms universitet

Joakim Nivre

Professor i datorlingvistik

Uppsala universitet

Pär Sundström

Professor i filosofi

Umeå universitet

Karina Karlsson

Studentrepresentant

Maria Carmen Lungu

Studentrepresentant

Ibrahim Mehdi

Studentrepresentant